

WSPÓŁPRACA

OBSERWATORÓW SŁOŃCA

TOWARZYSTWO OBSERWATORÓW SŁOŃCA *Żychlin Wrzesień 2009 r.* **Nr 2 (86) ROK XXVIII**

Sprawozdanie z XXXVI Ogólnopolskiego Zjazdu Obserwatorów Słońca Żarki Letnisko 11-12.07.2009 r.

W dniach 11-12 lipca 2009 roku odbył się XXXVI Ogólnopolski Zjazd Obserwatorów Słońca. Po dwóch latach przerwy członkowie Towarzystwa Obserwatorów Słońca im. Wacława Szymańskiego zjawili się tradycyjnie już w Żarkach Letnisku. Oprócz zadośćuczynienia wymogom statutu i przeprowadzenia wyborów podczas Walnego Zgromadzenia Towarzystwa, członkowie TOS jak zwykle w planie dwudniowego zjazdu zamieścili działania popularyzujące astronomię, a zwłaszcza obserwacje Słońca. Oprócz części oficjalnej zarezerwowano także w harmonogramie czas na spotkania towarzyskie oraz integracyjne.

Nieoficjalny początek zjazdu nastąpił już 10 lipca, gdy w godzinach popołudniowych do Żarek Letniska przybyli pierwsi obserwatorzy w osobach Zbigniewa Ziółkowskiego z rodziną, Joanny i Adama Derdzikowskich oraz Mariusza Chirowskiego. Wieczór oraz rano następnego poświęcono na wymianę doświadczeń, a także na poszukiwanie dogodnego miejsca do przeprowadzenia zaplanowanej na sobotni wieczór nocnej obserwacji. W końcu, sobotnim rankiem, udało się znaleźć dogodne miejsce: boisko szkolne Gimnazjum w Żarkach Letnisku, jedno z nielicznych miejsc w okolicy, gdzie zza czubków wysokich drzew można obserwować duży obszar nieba. Po zakończeniu poszukiwań obserwatorzy TOS powrócili do kwater, aby przygotować się do rozpoczęcia oficjalnej części XXXVI OZOS.

Oficjalna część Zjazdu rozpoczęła się w sobotnie południe 11 lipca w jednej z sal Gimnazjum w Żarkach Letnisku. Walne Zgromadzenie Towarzystwa Obserwatorów Słońca rozpoczęte zostało odczytaniem przez przewodniczącego Piotra Urbańskiego protokołu z poprzedniego Walnego Zgromadzenia oraz sprawozdania z działalności Towarzystwa w latach 2005-2008. Piotr Urbański podziękował członkom TOS, którzy walnie przyczynili się do organizacji poprzedniego OZOS, poprzez zorganizowanie na terenie Planetarium Śląskiego w Chorzowie sesji naukowej z udziałem znanych i cenionych postaci polskiej astronomii. Zarząd TOS postanowił uhonorować pamiątkowymi dyplomami organizatorów owego pamiętnego spotkania w osobach Pawła Musiańskiego, Magdaleny Szczurek oraz Mariusza Chirowskiego. Następnie Piotr Urbański wręczył odznakę Towarzystwa Piotrowi Jaskółce ze Świdnicy, członkowi TOS od 2005 roku, który po raz pierwszy był uczestnikiem Ogólnopolskiego Zlotu Obserwatorów Słońca.

Następnie, po przyjęciu przez zebranych członków Towarzystwa porządku obrad, rozpoczęto debatę nad aktualnymi problemami Towarzystwa, po zakończeniu której odbyły się wybory do Zarządu oraz Komisji Rewizyjnej. W jawnym głosowaniu wybrano następujący skład Zarządu: Piotr Urbański (Przewodniczący TOS), Grzegorz Dątek (Z-ca Przewodniczącego, Sekretarz TOS), Zbigniew Ziółkowski (Skarbnik TOS), Adam Derdzikowski (Członek Zarządu). Wybrano także nową Komisję Rewizyjną, w której skład weszli: Piotr Jaskółka (Przewodniczący Komisji), Mariusz Chirowski (Członek Komisji).

Bezpośrednio po zakończeniu Walnego Zgromadzenia członkowie TOS-u spotkali się z przedstawicielami Towarzystwa Przyjaciół Żarek Letniska, organizacji która pomogła zorganizować tegoroczny zjazd m.in. poprzez pomoc w wynajęciu sali Gimnazjum, w której odbyło się Walne Zgromadzenie.

W imieniu TPŻL na półgodzinne spotkanie o godzinie 14 przybyli pani prezes Krystyna Bodnar-Miler oraz skarbnik, pan Andrzej Będkowski. Podczas spotkania zostały omówione sprawy związane z odbywającym się OZOS oraz ewentualna współpraca obu Towarzystw w przyszłości.

Po spotkaniu zostało zrobione razem z przedstawicielami TPŻL wspólne pamiątkowe zdjęcie na tle budynku Gimnazjum, po czym członkowie TOS udali się na cmentarz, aby zapalić znicze na grobie państwa Szymańskich.

Po krótkim odpoczynku udano się na wspólny posiłek, gdzie w doskonałej atmosferze omawiano m.in. bieżące problemy TOS, a także kwestie związane z obserwacjami nieba.

Wieczorem, dzięki sprzyjającej pogodzie, członkowie TOS na terenie boiska szkolnego w Żarkach Letnisku przeprowadzili pokaz nieba oraz sprzętu astronomicznego. Zbiórka członków TOS oraz mieszkańców Żarek, którzy zdecydowali się wziąć udział w pokazie, miała miejsce o godzinie 22 w centrum miejscowości. Następnie wszyscy zebrani pomaszrowali w stronę szkoły, gdzie tuż przed zapadnięciem zmroku przygotowano i rozstawiono sprzęt astronomiczny, który stanowiły teleskopy: newton o średnicy lustra 150 mm na montażu paralaktycznym Mariusza Chirowskiego, newton 90 mm także na montażu paralaktycznym, należący do Pawła Musiańskiego oraz luneta Joanny Derdzikowskiej - Turist-3 na statywie fotograficznym.

Po rozstawieniu sprzętu rozpoczęto blisko dwugodzinny pokaz nieba. Dodatkową atrakcją była możliwość porównania rozgwieżdżonego nieboskłonu z obrazami nieba na ekranie komputera wygenerowanymi w programie Stellarium. Mariusz Chirowski pokazywał za pomocą swojego laptopa oraz owego prostego i popularnego programu położenie oraz kształty poszczególnych konstelacji, położenie leżących w ich granicach ciekawych obiektów, wszystko zaś opatrywał fachowym i szczegółowym komentarzem. Dzięki doskonałej pogodzie, tuż po północy, zgromadzeni na boisku szkolnym obserwatorzy mogli podziwiać Mleczną Drogę, która po jasnych, czerwcowych nocach znów zaczęła być dobrze widoczna. Oprócz podziwiania poświaty naszej Galaktyki nawiązywano niezwykle ciekawe rozmowy na tematy astronomiczne. Członkowie TOS udzielali przybyłym na obserwację mieszkańcom Żarek szczegółowych odpowiedzi na liczne, niejednokrotnie dość trudne pytania. Pokaz zakończył się około godziny w pół do pierwszej, a na koniec niezwykle udanego spotkania uczestnicy obserwacji zostali przez członków TOS zaproszeni na niedzielny pokaz Słońca.

Zmęczeni, zmarznięci (mimo lipca noc była wyjątkowo chłodna), ale też zadowoleni z doskonałej pogody, obserwatorzy udali się na zasłużony wypoczynek.

Drugi dzień XXXVI OZOS rozpoczął się zgodnie z planem o godzinie 10 pokazem Słońca w centrum Żarek. Pogoda była łaskawa, jedynym problemem był brak jakichkolwiek oznak aktywności na tarczy Słońca. Niezrażeni tym faktem członkowie TOS udzielali zainteresowanym przechodniom informacji na temat Słońca, jego zmiennej aktywności, sposobów bezpiecznej obserwacji oraz rodzaju sprzętu, który można wykorzystać do obserwacji plam i pochodni słonecznych. Na czystą słoneczną tarczę można było popatrzeć podczas pokazu zarówno poprzez teleskop newtona o średnicy 15 cm z wykorzystaniem filtra słonecznego Baader-Planetarium, jak i za pomocą kamerki zamontowanej na statywie fotograficznym i wyposażonej w obiektyw o zmiennej ogniskowej (100-200 mm), a także w filtr foliowy. Obraz z kamerki prezentowany był na ekranie laptopa Mariusza Chirowskiego. Można było także zobaczyć, jak wygląda tradycyjny, najstarszy i najpopularniejszy ciągle sposób obserwacji- rzutowanie obrazu słońca na ekran słoneczny za pomocą niewielkiej lunetki.

Pokaz trwał do godziny 12, kiedy to na zaproszenie pani Krystyny Bodnar-Miler członkowie TOS udali się do jej domu na poczęstunek, podczas którego m.in. dyskutowano o przyszłości Żarek Letniska, obserwatorium słonecznego W. Szymańskiego, o problemach TPŻL oraz TOS-u, a także o współpracy pomiędzy Towarzystwami. Ta wizyta zakończyła oficjalną część XXXVI OZOS.

Po zakończeniu tego spotkania część członków Towarzystwa opuściła Żarki Letnisko.

XXXVI OZOS przeszedł do historii. Udział w nim wzięli (wytłuszczonym drukiem obserwatorzy TOS): **Piotr Urbański**, **Renata Urbańska**, **Grzegorz Datek**, **Anna Datek**, **Mateusz Datek**, **Szymon Datek**, **Piotr Jaskółka**, **Jolanta Jaskółka**, **Zbigniew Ziółkowski**, **Jolanta Ziółkowska**, **Marta Ziółkowska**, **Mariusz Chirowski**, **Paweł Musiański**, **Magdalena Szczurek**, **Joanna Derdzikowska**, **Adam Derdzikowski**.

Wszystkim uczestnikom XXXVI OZOS dziękujemy za udział w spotkaniu.

Opracował:
Adam Derdzikowski